

Wymagania edukacyjne z przedmiotu historia dla klasy VIII opracowane do programu nauczania Wczoraj i dziś wydawnictwa Nowa Era na rok szkolny 2023/2024

Semestr I:

Ocena dostateczna- wymagania konieczne i podstawowe:

II wojna światowa

Uczeń:

- wyjaśnia polityczne, społeczne i gospodarcze przyczyny wybuchu II wojny światowej,
- omawia położenie międzynarodowe Polski w przededniu wybuchu II wojny światowej,
- ocenia konsekwencje zawarcia paktu Ribbentrop – Mołotow,
- zna militarny przebieg i podstawowe bitwy kampanii wrześniowej,
- sytuuje w czasie i przestrzeni etapy oraz fronty II wojny światowej, wskazuje jej momenty przełomowe,
- przedstawia przyczyny, przebieg i skutki Holocaustu,
- przedstawia okoliczności powstania koalicji antyfaszystowskiej,
- zna główne postanowienia konferencji w Teheranie, Jałcie i Poczdamie,
- omawia bezpośrednie skutki II wojny światowej, dzieląc je na polityczne, społeczne, gospodarcze i kulturowe.

Polacy podczas II wojny światowej

Uczeń:

- zna cele oraz metody polityki niemieckiej i radzieckiej w okupowanej Polsce,
- opisuje strukturę polityczną i wojskową oraz działalność Polskiego Państwa Podziemnego,
- zna historyczną rolę Armii Krajowej,
- wyjaśnia przyczyny i opisuje skutki wybuchu powstania warszawskiego,
- ocenia postawę aliantów i Związku Radzieckiego wobec tego zrywu,
- analizuje zmiany terytorialne, straty ludnościowe, kulturowe i materialne Polski poniesione w następstwie II wojny światowej,
- przedstawia okoliczności powstania oraz działalność polskiego rządu na uchodźstwie,

- omawia udział Polaków w wysiłku militarnym aliantów, sytuuje w czasie i przestrzeni działania wojsk polskich na różnych frontach wojny,
- ocenia politykę mocarstw wobec sprawy polskiej w czasie II wojny światowej.

Świat po II wojnie światowej

Uczeń:

- zna okoliczności powstania oraz podstawowe cele ONZ,
- wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu koalicji antyhitlerowskiej,
- opisuje początki zimnej wojny,
- opisuje okoliczności oraz skutki powstania dwóch państw niemieckich,
- charakteryzuje sojusze polityczno- militarne: NATO i Układ Warszawski oraz gospodarcze: Unia Europejska i RWPG, sytuuje na mapie,
- wymienia państwa pozostające w strefie wpływów ZSRR, przedstawia wydarzenia na Węgrzech w 1956 r. i w Czechosłowacji w 1968 r.,
- opisuje proces dekolonizacji oraz ocenia jego następstwa, uwzględniając rolę ONZ,
- wyjaśnia znaczenie soboru watykańskiego II dla przemian w Kościele katolickim w II połowie XX w.,
- omawia konflikty zimnej wojny, w tym wojny w Korei, Wietnamie i Afganistanie oraz kryzys kubański,
- wyjaśnia przyczyny i charakter konfliktu bliskowschodniego,
- omawia przemiany w Azji po II wojnie światowej,
- opisuje, wyjaśnia i ocenia przemiany polityczne i społeczno-gospodarcze w ZSRR w latach 1945-1985,
- zna przemiany społeczne i kulturowe do jakich doszło w II połowie XX w.

Jeżeli uczeń opanował te umiejętności przynajmniej w połowie, a większość potrafi zastosować z pomocą nauczyciela-otrzymuje ocenę dopuszczającą; jeśli nie spełnia tych wymagań-ocenę niedostateczną

Ocena dobra- wymagania dopełniające

II wojna światowa

Uczeń:

- dobrze orientuje się w sytuacji polityczno – dyplomatycznej w okresie tuż przed wybuchem wojny,
- zna bitwy i dowódców z okresu kampanii wrześniowej oraz przebieg i znaczenie ucieczki polskich władz,
- dobrze orientuje się w przebiegu militarnym II wojny, zarówno w Europie, jak i w Afryce i na Pacyfiku,
- opisuje przykłady oporu ludności wobec najeźdźców w tym ludności żydowskiej,
- dobrze zna etapy kształtowania się koalicji antyhitlerowskiej oraz postanowienia spotkań jej przywódców,
- zna historię przesiedleń ludności w Europie Środkowej.

Polacy podczas II wojny światowej

Uczeń:

- zna pojęcia takie jak: volksdeutsch, gadzinówka, paszportyzacja,
- omawia polityczne skutki katastrofy gibraltarskiej,
- zna czołowych przedstawicieli i politycznych i wojskowych obozu londyńskiego oraz ich funkcje,
- zna historię powstawania alternatywnych ośrodków władzy do londyńskiego,
- zna przebieg akcji „Burza”,
- zna trasę polskich żołnierzy, którzy opuścili kraj od kampanii wrześniowej do zakończenia wojny; ze szczególnym uwzględnieniem armii gen. Andersa,
- zna historię powstawania polskiej armii na terenie ZSRR,
- geopolitycznie jest w stanie wyjaśnić, czemu Polska znalazła się po II wojnie w radzieckiej strefie wpływów i czemu uległy zmianie jej granice.

Świat po II wojnie światowej

Uczeń:

- potrafi opisać Plan Marshalla oraz datę jego wprowadzenia, wyjaśnia czemu Polska nie mogła go przyjąć,
- rozumie znaczenie jakie odegrała broń atomowa w okresie zimnej wojny,
- geopolitycznie wyjaśnia istnienie systemu dwublokowego,
- zna i rozumie pojęcie Trzeci Świat oraz wymienia czołowe państwa i przywódców,
- zna etapy dochodzenia do powstania dwóch państw niemieckich oraz ich założenia ustrojowe,

-potrafi podać różnice między państwami w bloku wschodnim, ze szczególnym uwzględnieniem Jugosławii, potrafi wskazać zmiany jakie zaszły w ZSRR po śmierci Stalina,

-dogłębnie rozumie proces dekolonizacji oraz wojen narodowo-wyzwoleńczych byłych państw kolonialnych,

-rozumie znaczenie roku 1968 dla przemian społeczno- kulturowych.

Ocena bardzo dobra- wymagania dopełniające

Na ocenę bardzo dobrą uczeń musi całkowicie opanować powyższe umiejętności, powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związki przyczynowo - skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wykazuje się rozległą wiedzą historyczną, świadczącą o uzdolnieniach historycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych). Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą.

***Ocenianiu kształtującemu w I semestrze podlegać będą umiejętności z zakresu analizy dokumentów prawnych.**

Semestr II

Ocena dostateczna- wymagania konieczne i podstawowe:

Polska po II wojnie światowej

Uczeń:

-wyjaśnia okoliczności przejęcia władzy w Polsce przez komunistów,

-zna formy oporu wobec władzy w pierwszych powojennych latach,

-omawia system represji stalinowskich w Polsce, ocenia jego skutki,

-przedstawia realia gospodarcze i społeczne w PRL oraz zna różnice w życiu społecznym w poszczególnych dekadach,

-porównuje przyczyny i skutki kryzysów z 1956 r., 1968 r., 1970 r.

-ocenia polityczną i społeczną rolę Kościoła katolickiego w PRL.

Upadek komunizmu

Uczeń:

-zna wydarzenia czerwca 1976 r.,

- wyjaśnia znaczenie powstania Komitetu Obrony Robotników oraz pontyfikatu Jana Pawła II dla rozpoczęcia wyłomu w systemie komunistycznym w Polsce,
- wyjaśnia przyczyny i skutki wydarzeń sierpniowych z 1980 r.,
- ocenia rolę Solidarności w przemianach politycznych i ustrojowych w kraju,
- przedstawia okoliczności wprowadzenia i następstwa stanu wojennego oraz opisuje jego przebieg,
- wymienia i tłumaczy najważniejsze postanowienia Okrągłego Stołu,
- zna pojęcie pierestrojki i głasnotii i ich znaczenie dla rozpoczęcia przemian w bloku wschodnim,
- zna i lokalizuje w czasie wydarzenia Jesieni Ludów 1989 r. związane z rozpadem bloku wschodniego,
- rozumie znaczenie wyborów czerwcowych dla rozpoczęcia radykalnych zmian w sferze politycznej, gospodarczej oraz ustrojowej, zna „twórców” III Rzeczypospolitej.

Polska i świat po 1989 r.

Uczeń:

- charakteryzuje przemiany polityczne, społeczno-gospodarcze i kulturowe po 1989 r.,
- potrafi wskazać zmiany gospodarcze, ustrojowe i polityczne jakie zaszły w latach 90. XX w., zna pojęcia takie jak: plan Balcerowicza, „wojna na górze”, potrafi wskazać zmiany zachodzące na scenie politycznej w Polsce w tym okresie,
- przedstawia okoliczności i ocenia znaczenie wstąpienia Polski do NATO oraz Unii Europejskiej,
- rozumienie pojęcie globalizacji i jest w stanie wskazać sektory, w których występuje,
- zna zagrożenia współczesnego świata ze szczególnym wyróżnieniem terroryzmu i zagrożeń ekologicznych.

Jeżeli uczeń opanował te umiejętności przynajmniej w połowie, a większość potrafi zastosować z pomocą nauczyciela-otrzymuje ocenę dopuszczającą; jeśli nie spełnia tych wymagań-ocenę niedostateczną

Ocena dobra- wymagania dopełniające

Polska po II wojnie światowej

Uczeń:

- dogłębnie zna drogę przejmowania władzy przez komunistów (od PKWN do pełni władzy, w tym referendum, wybory 1947 r. i ucieczka Stanisława Mikołajczyka),
- zna specyfikę polityki stosowanej na Ziemiach Odzyskanych,
- zna historię oporu Kościoła Katolickiego wobec władzy i jego czołowe postaci,
- potrafi wymienić czołowe akty prawne kształtujące ustrój i wskazać ich główne założenia,

- zna aparat represji w PRL oraz grupy prześladowane,
- rozumienie pojęcie „mała stabilizacja” i potrafi podać charakterystykę wskazanego okresu,
- identyfikuje czołowe postaci wyłaniającej się opozycji demokratycznej.
- dogłębnie charakteryzuje dekadę Gierka.

Upadek komunizmu

Uczeń:

- zna organizacje powstałe po strajkach 1976 r. oraz ich przedstawicieli,
- zna dokładny przebieg strajków latem 1980 r. a w szczególności strajku w Stoczni Gdańskiej oraz wskazuje ich liderów,
- zna przebieg „karnawału Solidarności”,
- zna dzienną datę rozpoczęcia i zawieszenia stanu wojennego oraz jego przebieg, zna pojęcie internowanie
- rozumie przyczyny rozpoczęcia obrad Okrągłego Stołu oraz ich ustalenia,
- zna dzienną datę wyborów do sejmu kontraktowego,
- jest w stanie wymienić czołowych polityków oraz reformy ustrojowe gabinetu T. Mazowieckiego,
- zna politykę R.Reagana wobec państw bloku wschodniego,
- zna chronologię wydarzeń oraz szczegółowy przebieg Jesieni Ludów.

Polska i świat po 1989 r.

Uczeń:

- charakteryzuje przemiany społeczne, polityczne i gospodarcze w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989-1991,
- zna przebieg oraz przywódców kolorowych rewolucji na obszarze przestrzeni postradzieckiej,
- dogłębnie orientuje się w sytuacji narodowościowej oraz przebiegu wojny na terenie byłej Jugosławii,
- przedstawia cele i szczegółowe etapy rozwoju Unii Europejskiej,
- zna czołowe organizacje terrorystyczne, ich przywódców oraz postulaty i metody działania,
- zna nazwiska polskich prezydentów oraz premierów i potrafi powiązać ich ze środowiskiem politycznym oraz „linią programową”,
- szczegółowo przedstawia polską drogę do NATO i Unii Europejskiej

-przedstawia proces budowania podstaw prawnych w Polsce w latach 90.

Ocena bardzo dobra- wymagania dopełniające

Na ocenę bardzo dobrą uczeń musi całkowicie opanować powyższe umiejętności, powinien również samodzielnie wyciągać wnioski, ujmować treści historyczne w związku przyczynowo-skutkowe, krytycznie odnosić się do wydarzeń z przeszłości oraz porównywać epoki i okresy.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który wykazuje się rozległą wiedzą historyczną, świadcząca o uzdolnieniach historycznych, ponadto wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych (np. w olimpiadach historycznych). Bierze czynny udział w życiu szkoły, wykazuje się aktywną i prospołeczną postawą.

***Ocenianiu kształtującemu w II semestrze podlegać będzie analiza tekstów prasowych.**

Powyższe wymagania są zgodne z Rozporządzeniem MEN z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej. D.u 2017 poz 365.